

EBEVEYN E-BÜLTENİ; İLETİŞİM BECERİLERİ GELİŞMİŞ ÇOCUK YETİŞTİRMEK

AKÇAABAT BİLSEM
REHBERLİK SERVİSİ

MART 2025

İletişim Kavramı

insanın doğasında olan kendini anlatma ve başkalarını anlama ihtiyacı bireyleri iletişim kurmaya itmiştir (Cüceloğlu, 1995). İletişim, yaşamımızın sesi soluğu olmakla birlikte, kendimizi özgürce ve bütünüyle ifade etme sanatıdır.

İletişim Neden Önemli

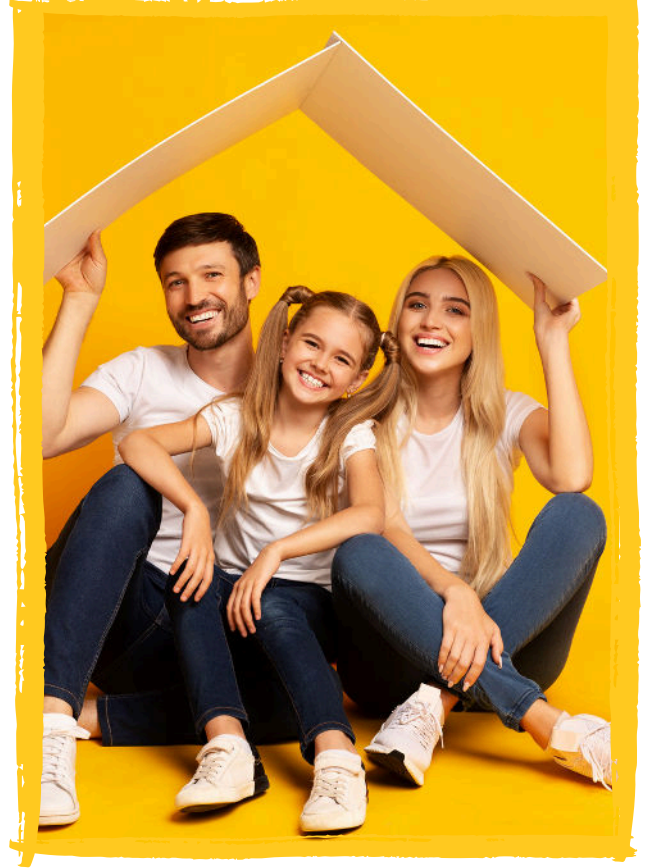
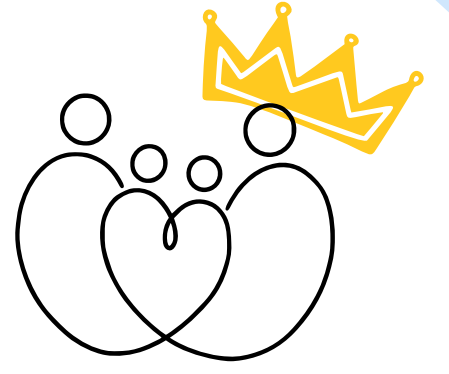
Çocuklar, gelişirken anne ve babalarının rehberliğine ihtiyaç duyarlar. Dikkate alınıp önemsendiklerini hissetmek ve onlara doğru şekilde rehberlik yapmak sağlıklı iletişim becerilerini kullanmakla mümkündür. Aile içi iletişim çocuğun yaşamının her alanına yansır. Kişiler ailede verilen temellerle hayata atılır ve öğrendiklerini hayatındaki diğer insanlara uygular. Çocuklar tarafından ebeveynlerinin birçok davranışı aynen kopyalanır.

Kişinin kendini sevmesi, kendini güvende, değerli, saygı değer, başarıya layık, güzel olan ne varsa bu güzelliklere layık hissetmesi ve kendiyi barışık bireyler haline gelmesi aile içi iletişimden kaynaklıdır.

Aile İletişimi Nasıl Etkiler?

Çocuk aile içinde daha çok hangi kelimeleri duyuyorsa bir süre sonra o kelimelerin toplamından oluşan bir birey olur. Ve kendinin böyle olduğunun farkında olmadan, bunun karakter olduğu yanıyla hayatına devam eder. Elbette çocuğun karakterinin şekillenmesinde birçok faktör vardır. Bununla birlikte aile içi iletişim son derece yüksek etkiye sahiptir.

Sevgi, dürüstlük ve samimiyet bir ailede iletişim ile yetiştirilir.

1- Aktif Dinleme Becerilerini Geliştirme

İletişimi başlatan en önemli unsurlardan biri dinlemedir. Dinleme, öğrenilmesi gereken bir beceri ve iletişim dinleme ile başlar. Etkin dinlemenin ilk koşulu göz teması kurmaktır. Özellikle bir çocukla konuşulduğu zaman çocukla aynı hizaya gelecek şekilde çömelmek ya da oturmak gerekir. Yüze bakarak dinlemenin her iki taraf açısından da etkileri büyüktür. Konuşan kişinin yüz ifadesi bize söylenen ile söylenmek istenen ileti arasındaki çelişkileri açık etmesi bakımından önemlidir. Etkin dinlemenin diğer şartı olumlu manaya gelen kafa sallamalar ve dinlerken uygun bir yüz ifadesine sahip olmaktır. Özellikle çocuğun bir sorun olduğunda yüzüne bakarak dinlemek ve konuşulana takip ettiğini belirten yüz ifadeleri kullanmak çok faydalı olacaktır.

2- Duygularını İfade Etme Becerilerini Geliştirme

Duygularını ifade etme becerisi, çocukların sosyal ilişkilerini geliştirmelerinde ve sağlıklı iletişim kurmalarında önemli bir rol oynar. Duygularını ifade etmeleri için çocuklara şu yöntemleri öğretebilirsiniz;

- Duygularını sözcüklerle ifade etmelerini öğretin ..
- Duygularını beden dili ve mimiklerle göstermelerini teşvik edin
- Duygularını resim çizerek veya hikaye yazarak anlatmalarını sağlayın.

Duygularını Uygun Şekilde İfade Etme

1.ÇOCUĞUN DAVRANIŞI	2.DAVRANIŞIN BANA ETKİSİ	3.HİSSETTİĞİM DUYGU
Çocuğunuzun yaptığı (beğendiğiniz yada beğenmediğiniz) davranışını çocuğa açıkça ifade etmek.	Bu davranış beni nasıl etkiliyor? (Bana nasıl bir zararı/yararı var?).	Bu davranışın sonunda ne hissediyorum? (üzüntü, sevinç, korku, utanç, acıma, endişe..vb.)
Teknolojiyle bu aralar çok fazla zaman geçiriyorsun.	Teknolojiyle fazla zaman geçirmen diğer sorumluluklarını aksatmana sebep oluyor. Ben herşeyine yetişemiyorum.	Bu durum hep böyle devam eder diye endişeleniyorum.

Örnek: Birkaç kez ikaz etmenize rağmen oğlunuzun hala yemeği bitirmediğini gördünüz.
Anne: “Yemeğini iyi yemediğin zaman (olay), endişeleniyor ve üzülüyorum (duygu), çünkü iyi beslenemeyeceğini ve hastalanacağını düşünüyorum. (davranışın etkisi)”

3- Sözlü İletişim Becerilerini Geliştirme

Sözlü iletişim becerileri, çocukların fikirlerini ve düşüncelerini etkili bir şekilde ifade etmelerine olanak tanır. Sözlü iletişim becerilerini geliştirmek için çocuklara şunları yapmayı öğretebilirsiniz:

- Sözcükleri doğru ve açık bir şekilde telaffuz etmelerini sağlayın.
- Cümlelerini tamamlamalarını ve düşüncelerini net bir şekilde ifade etmelerini öğretin.
- Başkalarıyla konuşurken nezaket kurallarını uygulamalarını teşvik edin.

4-Grup İçinde İş birliği ve İletişim

Çocukların grup içinde iş birliği yaparak ve iletişim kurarak öğrenmeleri, onların sosyal becerilerininve problem çözme yeteneklerini geliştirir. Grup içinde iş birliği ve iletişim becerilerini geliştirmek için şunları yapabilirsiniz: ·

- Grup çalışmalarına ve projelerine katılmalarını sağlayın.
- Başkalarının fikirlerine saygı göstermelerini ve ortak kararlar alabilmelerini öğretin ·
- Farklı görüş ve düşüncelere açık olmalarını teşvik edin .

5- Eleştirel Düşünme ve Sorgulama Becerileri

Eleştirel düşünme ve sorgulama becerileri, çocukların daha derinlemesine düşünmelerine ve daha etkili iletişim kurmalarına olanak tanır. Eleştirel düşünme ve sorgulama becerilerini geliştirmek için şu yöntemleri kullanabilirsiniz:

- Çocukları soru sormaya teşvik edin.
- Farklı perspektiflerden bakarak problemlere çözüm bulmalarını öğretin.
- Başkalarının düşüncelerini değerlendirmeleri ve kendi düşüncelerini geliştirmeleri için fırsatlar sunun.

6- Çocuğunuza zaman ayırın.

Çocuğunuzla geçmiş zaman asla boş geçmiş zaman değildir. Çocuğu sevmek,onunla ortak faaliyetleri paylaşmak, ona zaman ayırmak, onunla birlikte olmaktır. Çocuğu sevmek sözle sevgiyi ifade etmenin ötesinde, eylemle bu duyguyu ona yaşatmaktır. Çocuğunuzla birlikte olduğunuz zaman tüm dikkatinizi ona yoğunlaştırın. Bu nedenle de, başka bir işle meşgulken değil, kendinizi rahat hissettiğinizde çocuğunuzla ilgilenerek, anne ya da baba olmanın keyfini çıkarın.

SON OLARAK

- Küçümsemek, suçlamak, çocuk adına karar vermek yerine, çocuğu dinlemek önemli.
- Göz kontağı kurarak, gülümseyerek kabul belirtisini beden diliyle pekiştirin. Böylelikle çocuk "kişiliğine saygı duyulduğunu" düşünerek iletişimi sürdürür.
- Anne ve babasının kendisini dinlediğini gören çocuk duygularını ifade etme olanağı bulur. Aldığı tepkilerle "anlaşıldım" duygusunu yaşar. Böylelikle rahatlar.
- Çocuğunuza karşı davranışlarınızda tutarlı olun. Kendi içinizde çelişkili davranışlarda bulunmanız ya da anne ve babanın birbiriyle çelişen biçimde davranması, çocuğu, doğruyu bulma konusunda zorlar.
- Çocuğunuzu başka çocuklarla kıyaslamayın.
- Çocuk, anne babası tarafından önemsenmek, değerli bir insan olarak kabul edilmek ihtiyacındadır.
- Onun diğer çocuklarla kıyaslanması, kendini değerli bir insan olarak görmesini engeller ve değersizlik şeması gelişebilir.
- Çocuğun kendine özgü, bağımsız bir birey olarak kabul edilmesi, ruh sağlığının temelini oluşturur.

Kaynakça

- Yavuzer, Haluk (1996). Çocuk Eğitimi El Kitabı. Remzi Kitabevi: İstanbul. Yüksel Şahin, F. (2010). İletişim becerilerine genel bir bakış. Kişilerarası İlişkiler ve Etkili İletişim, Ankara
- Temiz, G.(2014) ANNE ÇOCUK İLETİŞİM BECERİLERİ EĞİTİMİNİN ÇOCUKLARIN DUYGULARI TANIMA VE İFADE ETME BECERİLERİNE ETKİSİ/Doktora Tezi